

Elegant orangeri,
som kan brukes
hele året.

Arkitektens orangeri

med seks smarte løsninger

Ideen var klar: **Det skal være flott og funksjonelt, og det skal integreres elegant med omgivelsene.** Etter vår mening har det lyktes godt. Les med, og se arkitektens forslag til et perfekt orangeri.

Dette orangeriet er et fremragende eksempel på et bygg som fyller flere funksjoner. Det er plass til planter, men det er primært et rom som kan brukes til opphold hele året. Den store glassfasaden i fronten bygges av

renoverte sprossevinduer, som ellers skulle ha vært kassert. Det samme gjelder vinduene bakerst og i gavlveggen.

Hele orangeriet er isolert, og det er trukket strøm i veggene. Det rustikke uttrykket fra de gamle vinduene føres

videre innendørs, der takåsene er synlige og gulvet er laget av sandsteinsfliser. Det er kort sagt et bygg med mange kvaliteter. Går du med en drøm om å bygge ditt eget orangeri, så følg med her, og få masser av inspirasjon. □

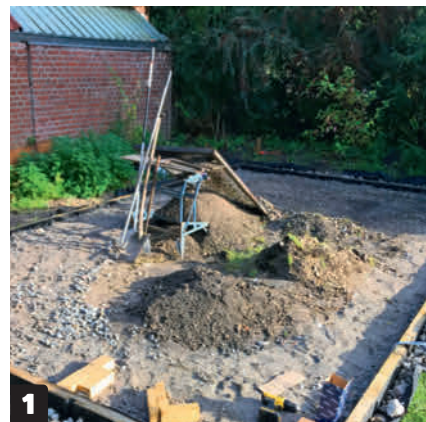

Stolper med utskjæringer

Det øverste laget jord skal fjernes og erstattes med grus.

Deretter skal det lages et stabilt og sikkert underlag, og bunnsvillene til orangeriet skal rettes opp og plasseres på underlaget. Her plasseres det også noen korte stolper på nedstøpte fundament i hjørnene.

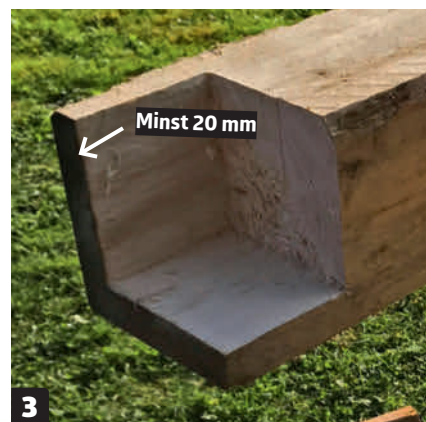
Oppå de korte stolpene, monteres de endelige hjørnestolpene, som får dekorative utskjæringer.

1 Grav vekk jordlaget, slik at det er plass til grus som sikrer et stabilt og drenerende underlag til orangeriet.

2 Her brukes trykkimpregnerte bjelker som bunnsviller. De korte stolpene i hjørnene står på punktfundament, og stikker ikke mer enn 10 cm over bakken.

3 Lag en utskjæring i bunnen av de lange stolpene, slik at de står stabilt over de korte stolpebitene på punktfundamentene. Det skal minimum være igjen 20 mm materiale av den ytterste kanten.

4 Du kan enkelt piffe opp en småkjedelig stolpe med en overfres. Ved å frese en rekke parallelle spor, blir overflaten på stolpene helt annerledes i uttrykket.

5 Den kraftige stolpen plasseres oppå den korte på punktfundamentet. Maler du stolpene før de monteres, er du sikker på å få beskyttet hele den nederste og utsatte delen av stolpen.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Dette er et utfordrende prosjekt. Tilpassingen av vinduene i veggen og taket krever enten en del erfaring eller håndverkerhjelp.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Cirka 2 måneder.

PRIS

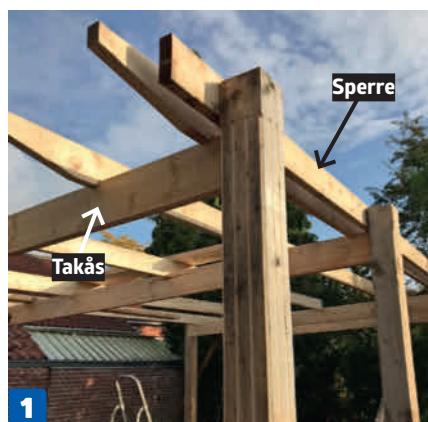
Cirka 60.000 kroner (avhengig av prisen på gjenbruksmaterialene).

Tak med utstikk

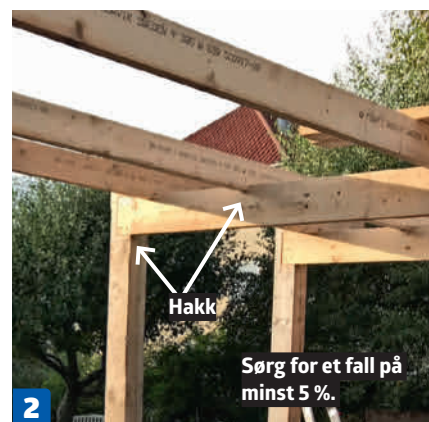
Prinsippet i oppbyggingen med sperrer og takåser er nesten som å montere lekter på sperrer. Materialene er dimensjonert for å tåle både spennet og den belastningen taket kan forvente å få, for eksempel av snø.

Takåsene felles inn i stolpene for å styrke sammenføyningen. Legg også merke til at endetreet på åsene er skjult inne i sammenføyningen. Dermed er enden godt beskyttet.

Sperrene monteres opp på åsene. De felles litt ned over dem, ved at det lages små hakk i sperrene. Til slutt kles hele takflaten med OSB-plater.

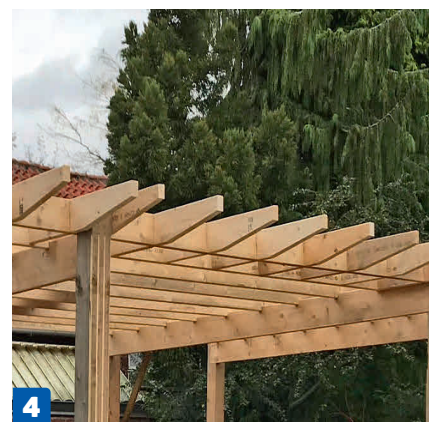
Konstruksjonen bygges opp med takåser nederst og sperrer øverst.

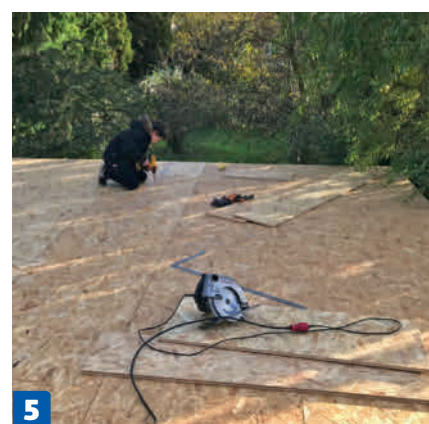
Takåsene felles inn i stolpene, ved at det stemmes ut plass til dem i toppen. I sperrene lages det også et lite hakk (cirka 25 mm). Dermed kan de felles inn over takåsene, slik at konstruksjonen stabiliseres.

Fordi det skal være plater og takbelegg på taket, er det maksimalt 60 cm mellom taksperrene. De underliggende åsene er kraftige og dimensjonert etter det lange spennet de har her. Sperrene skråskjæres i endene for å gi takutstikket et lettere uttrykk.

Sett på kubbinger foran, slik at uttrykket på takutstikket blir det samme på alle sider. De skrues fast med 5 x 100 mm skruer gjennom sidene på sperren bak.

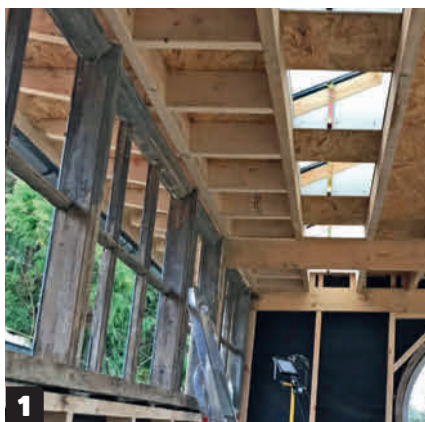
Kle takflaten med plater. De skal stikke litt utover utstikket overalt, før de renskjæres med dykksag og føringsskinne til slutt. Kryssfinér eller rupanel kan også brukes.

Tre typer gjenbruksvinduer

Disse gamle sprossevinduene stammer fra en gammel kino, og det runde vinduet er fra en gammel ærverdig villa. Det er ikke noe galt med dem, og nå får de nytt liv i orangeriet.

Konstruksjonen er allerede tilpasset til størrelsen på vinduene.

På baksiden er de opprinnelige vinduene skåret ned i høyden og satt på en halvvegg. Det skaper litt bedre innredningsmuligheter.

Takvinduer gir en stor effekt, når det er et så stort takutstikk som her. Takvinduer til flate tak er dyre, så det lønner seg å finne noen som er brukt.

Bruker du gjenbruksvinduer som her, anbefaler vi at du kjøper alle vinduene før du begynner å bygge. Da kan du skreddersy orangeriet til vinduene, i stedet for motsatt.

MATERIALER

Bunn:

- 48 x 98 mm impregnerte bjelker
- 98 x 98 mm impregnerte stolper
- Tørrbetong
- Grus til bæring og avretting
- Sandsteinsfliser og fugesand

Vegger:

- 123 x 123 mm stolper
- 48 x 98 mm bjelker
- Vannbrett
- 100 mm mineralull

Kledning inne:

- 10 mm sponplater
- 23 x 36 mm avstandslist
- 19 x 98 mm bord til kledning

Kledning ute:

- Vindpapp til ytersiden av skjelettet
- 23 x 48 mm avstandslist
- 22 x 123 mm kledning som legges liggende

Tak:

- 48 x 198 mm takåser
- 48 x 148 mm taksperrer
- 100 mm isolasjon
- 18 mm OSB-plater
- Takbelegg
- Takfotbeslag
- Rennekroker, takrenner, nedløp og skjøtodeler

Dessuten:

- Vinduer og dører
- Vinkelbeslag
- Maling
- 4,5 x 50 mm, 5 x 80 mm, 5 x 100 mm og 5 x 120 mm skruer

På baksiden er det bare vinduer i den øverste halvdel av vegg. Det gir gode muligheter til å innrede halvveggen nederst på innersiden.

Det store runde vinduet har sittet i en gammel villa. Her får det nytt liv.

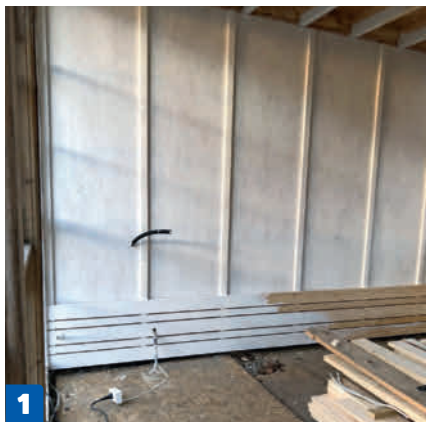
Alle de opprinnelige glassene er byttet ut med nye, som er kittet inn. Det har en stor effekt, og kan gjøres ganske rimelig.

Listekledning

Dette orangeriet lages nesten som et lite anneks, ettersom det både blir isolert og får innlagt strøm. Vegger og tak isoleres med 100 mm mineralull.

Når orangeriet ikke skal være permanent oppvarmet, og du ikke isolerer med mer enn 100 mm, er det ikke nødvendig å bruke dampsperre.

Veggen kles først med 10 mm sponplater. Utenpå platene monteres avstandslistene, som den ferdige kledningen kan skrues fast til.

1 Etter isoleringen, kles veggene med sponplater. Utenpå monteres avstandslistene, som den endelige kledningen monteres til. Plater og lister males hvite, slik at de ikke synes så godt gjennom listene.

2 Kledningen lages av 19 x 98 mm høvlede forskalingsbord, der annenhver list er et bord som er splittet på midten. Avstanden mellom lister og bord er cirka 8 mm.

3 Her kommer avstandslistene bak kledningen til sin rett. De gjør det nemlig mye enklere å trekke skjulte ledninger.

Skjær listene selv og spar penger

Det lønner seg å skjære lister til en listekledning selv, uansett om de skal brukes inne eller ute.

Med høvlede forskalingsbord kan du nemlig kle veggene nokså billig. Du må dog regne med at det vil være bomkanter, krympesprekker og kvister. Hvis du vil unngå det, må du kjøpe bord i en bedre sortering.

En bordsirkelsag er perfekt å skjære ut listene med, og helt klart den enkleste å styre.

4 Bakveggen kles også med lister, og linjene føres rundt. Listene monteres her med 4,5 x 50 mm skruer, men de kan også skytes fast med en dykkertpistol.

Rundt vindu

Gjenbruksvinduer passer generelt godt til prosjekter som dette.

Helt nye vinduer er mye dyrere, og de er ofte altfor "bra" til prosjekter som dette. Eldre vinduer med enkeltlagsglass kan enkelt repareres og tilpasses etter behov.

Av og til kan du også finne noen litt spesielle vinduer, for eksempel som det runde vinduet vi har funnet her.

Bygg en firkantet ramme med samme ytre mål som vinduet. I hjørnene kan du montere skråstivere diagonalt overfor hverandre. Da får du full kontroll på vinduet, og flere innfestingsmuligheter.

Veggen er tykkere enn vinduet.

Derfor skal det lages en utforing på karmen. Det gjøres ved å kappe mindre trebiter i riktig form, for til slutt å lime alt sammen i en sirkelform.

Sandsteinsfliser

Sandsteinsfliser er praktiske som uten-dørs belegning, fordi de ikke blir glatte. Av samme grunn ser du også ofte sandsteinsfliser rundt bassengområder. Men de kan også brukes innendørs i et orangeri som dette.

En annen fordel er at de er betydelig billigere enn andre typer naturstein, som granitt eller marmor.

Sandsteinsflisene legges på et cirka 3 cm tykt lag avrettingsgrus. Du kan legge flisene i det mønsteret du har lyst til, så lenge du er oppmerksom på at fugene skal forskyves så mye som mulig. Det bidrar til å låse belegningen, slik at den blir liggende som den skal.

Lag fugene mellom flisene 5-10 mm brede. Kantene på sandsteinsfliser kan være litt ujevne. Det gir litt slingringsmonn når du skal holde linjene. Avslutt med å feie fugesand ned i fugene.

